

Технички захтеви и оцењивање усаглашености

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености

– подзаконска акта

Правни оквир - МЕРР

- ❖ Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09);
  - Уредба о начину именовања и овлашћивања тела за оцењивање усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
  - Уредба о начину спровођења оцењивања усаглашености, садржају исправе о усаглашености, као и облику, изгледу и садржају знака усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
  - Уредба о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
  - правилници којима се утврђују технички и други захтеви за производе

Технички и други захтеви за производе

- ❖ Прописују се техничким прописима;
- ❖ Техничке прописе припремају и доносе надлежна министарства, у оквиру свог делокруга;
- ❖ Техничким прописом се технички захтеви прописују:
  - **Непосредно** – навођењем тих захтева у тексту прописа или
  - **Посредно** – позивањем техничког прописа на српски стандард, односно техничку спецификацију.
- ❖ Позивање техничког прописа на српски стандард може бити тако да се њиме утврди, да је испуњавање захтева српског стандарда на који се тај технички пропис позива:
  - **Једини начин** постизања усаглашености са захтевима тог прописа – тзв **ексклузивно позивање**;
  - **Један од могућих начина** постизања усаглашености са захтевима тог прописа (не и једини) – тзв **индикативно позивање**

Оцењивање усаглашености производа са прописаним захтевима

Техничким прописом утврђује се:

- Обавеза спровођења оцењивања усаглашености;
- Ко спроводи оцењивање усаглашености:
  1. произвођач – самостално или уз учешће именованог тела за оцењивање усаглашености;
  2. именовано тело за оцењивање усаглашености или
  3. орган државне управе;
- Захтеви које тело за оцењивање усаглашености (ТОУ) мора да испуни да би било именовано;
- Начин оцењивања усаглашености производа са прописаним захтевима (примена једног поступка, неколико поступака или комбинације различитих поступака - модули);
- Врста исправе о усаглашености која мора да прати производ који се ставља на тржиште.

Именовање ТОУ

- ❖ Именовање ТОУ за спровођење оцењивања усаглашености производа са захтевима из одређеног техничког прописа врши надлежно министарство;
- ❖ Трошкове поступка именовања који обухватају и трошкове за рад Комисије за именовање сноси подносилац захтева –ТОУ;
- ❖ Испуњеност захтева за именовање утврђује Комисија коју именује надлежни министар;
- ❖ оспособљеност за спровођење оцењивања усаглашености (према одређеном техничком пропису) подносилац захтева доказује:
  - актом о акредитацији;
  - или
  - другом одговарајућом документацијом

Трајно испуњавање захтева за именовање

- ❖ Именовано ТОУ дужно је да трајно испуњава захтеве за именовање, као и да обавести надлежног министра о свим променама које би могле утицати на обим и захтеве за именовање.
- ❖ Проверу над трајним испуњавањем захтева врши надлежно министарство, а ако је ТОУ своју оспособљеност у целости доказало актом о акредитацији – АТС, и о резултатима контроле обавештава надлежно министарство.
- ❖ ако се при вршењу провере утврде недостаци у:
  - вези са испуњавањем захтева за именовање
  - извршавању обавеза именованог тела,надлежни министар доноси решење о одузимању одобрења за спровођење оцењивања усаглашености, које садржи и налог за пренос документације – именовано ТОУ се брише из регистра.

Овлашћивање ТОУ

- ❖ Надлежно министарство, које према техничком пропису спроводи оцењивање усаглашености овлашћује ТОУ за вршење техничке процене;
- ❖ Поступак овлашћивања покреће се на основу јавног позива за подношење пријава, а садржај јавног позива уређен је чланом 15. став 4. Уредбе;
- ❖ На поступак овлашћивања, сходно се примењују одредбе којима се за именовање уређује:
  - формирање и рад Комисије,
  - утврђивање испуњености прописаних услова,
  - улога акредитације,
  - доношење и садржај решења (MEPP - регистар),
  - трајно испуњавање прописаних услова и вршење провере,
  - обавештавање надлежног министарства,
  - пренос документације.

Спровођење оцењивања усаглашености - I

- ❖ Именовано тело спроводи ОУ, ако је то прописано техничким прописом, на основу захтева произвођача или његовог заступника, као и увозника;
- ❖ Садржај захтева уређен је чланом 5. Уредбе;
- ❖ Овлашћено тело врши техничку процену на основу захтева произвођача или његовог заступника, као и увозника, који му прослеђује надлежни орган;
- ❖ Трошкове ОУ сноси подносилац захтева;
- ❖ Именовано тело и подносилац захтева међусобна права и обавезе уређују уговором;
- ❖ Именовано тело спроводи ОУ у складу са модулом ОУ који је утврђен техничким прописом;
- ❖ Именовано тело може да повери подизвођачу прецизно одређене послове у вези са ОУ, али је одговорност увек на страни именованог тела;

Спровођење оцењивања усаглашености - II

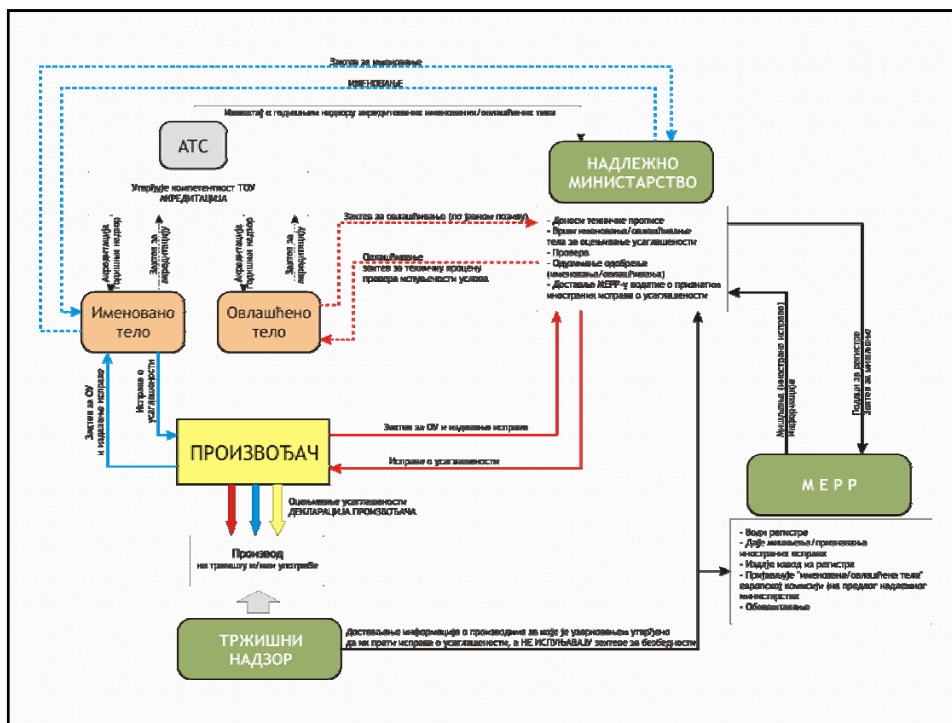
- ❖ Основна начела којих се у спровођењу ОУ морају придржавати именована тела утврђена су чланом 7. Уредбе;
- ❖ Ради уједначавања праксе ОУ (за исте производе) и спречавања потенцијалних злоупотреба у вези са ОУ – именована тела међусобно сарађују и размењују информације;
- ❖ Рок за чување документације о резултатима испитивања и друге документације у вези са ОУ је 10 година, ако техничким прописом није одређен другачији рок;
- ❖ Именовано тело, на основу спроведеног ОУ, за производ који испуњава прописане захтеве издаје одговарајућу исправу о усаглашености, у складу са техничким прописом;

Исправе о усаглашености

- ❖ Декларација о усаглашености (издаје је произвођач, а садржај је уређен чланом 25. Уредбе);
- ❖ Сертификат (издаје га именовано тело или надлежни орган, а садржај је уређен чланом 26);
- ❖ извештај о испитивању (издаје га именовано тело, а садржај је уређен чланом 27.)
- ❖ друге исправе (документа) о усаглашености, којима се потврђује усаглашеност производа са прописаним захтевима (издавање и садржај уређује се техничким прописом);
- ❖ Именовано тело после издавања исправе о усаглашености врши проверу усаглашености производа;
- ❖ Именовано тело привремено или трајно одузима или ограничава важење издате исправе, као резултат провере усаглашености ако корективне мере произвођача не дају резултате;

Знак усаглашености

- ❖ Пре стављања на тржиште или употребу, производ који је усаглашен са захтевима техничког прописа означава се одговарајућим знаком усаглашености, ако је то утврђено техничким прописом;
- ❖ Знакови усаглашености су:
  - Српски знак усаглашености (три велика слова А повезана у облику једнакоугаоног троугла – ЗА; облик, изглед и садржај уређен је Прилогом 2. Уредбе);
  - СЕ знак;
  - Други знакови усаглашености, у складу са посебним прописима (нпр. Е знак хомологације);
- ❖ Начин стављања знакова усаглашености на производе, као и њихова употреба ближе ће се уредити правилником – очекује се његово доношење;

Признавање важења иностраних исправа о усаглашености у РС

- ❖ Уредбом о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености предвиђено је **искључиво** признавање исправа о усаглашености **које издају инострана ТОУ („трећа страна“)** и знакова усаглашености издатих у иностранству.
- ❖ Иностране исправе и знаци усаглашености важе у РС ако
  - су издате у складу са потврђеним међународним споразумом чији је потписник РС (надлежно министарство, на захтев физичког или правног лица, даје мишљење – о постојању таквог споразума, као и да ли је исправа, односно знак усаглашености, издата у складу са споразумом) или
  - је надлежни министар донео акт о признавању важења исправе (уз претходно прибављено мишљење МЕРР).
- ❖ За нове испоруке производа из увоза и стављање на тржиште и у употребу, као доказ о усаглашености производа са захтевима техничког прописа важи извод из Регистра иностраних исправа и знакова усаглашености који важе у Републици Србији - регистар води МЕРР

Поступак за признавање иностране исправе о усаглашености

- ❖ Покреће се :
  - пре стављања производа на тржиште или употребу у РС,
  - на основу захтева за признавање који инострани произвођач или његов заступник, односно увозник подноси надлежном министарству;
- ❖ Садржај захтева уређен је чланом 5. Уредбе;
- ❖ Уз Захтев се достављају докази (дефинисани чланом 6. Уредбе) којима се потврђују наводи из захтева, као и доказ о плаћеној административној такси.
- ❖ Трошкове поступка, који обухватају и трошкове за рад Комисије, сноси подносилац захтева.

Испуњеност услова за признавање иностраних исправа о усаглашености

- ❖ Испуњеност услова утврђује Комисија коју формира надлежни министар;
- ❖ Комисију чине најмање три члана:
  - представник надлежног министарства,
  - представник АТС и
  - представник из реда стручњака из области која је уређена одговарајућим српским техничким прописом;
- ❖ Комисија идентификује српски технички пропис којим су утврђени захтеви за производ за чију исправу се тражи признавање и утврђује да ли тај пропис захтева исправу о усаглашености од „треће стране”;
- ❖ Потом утврђује да ли захтеви иностраног техничког прописа:
  1. за производ – обезбеђују најмање исти степен безбедности, као и захтеви српског техничког прописа и
  2. За ТООУ - обезбеђују најмање исти степен испуњености захтева за ТООУ која према српском техничком пропису спроводе ОУ;

Решење о признавању иностране исправе о усаглашености

- ❖ На образложени предлог Комисије, надлежни министар (по претодно прибављеном мишљењу МЕРР) доноси:
  - решење о признавању иностране исправе, односно знака усаглашености

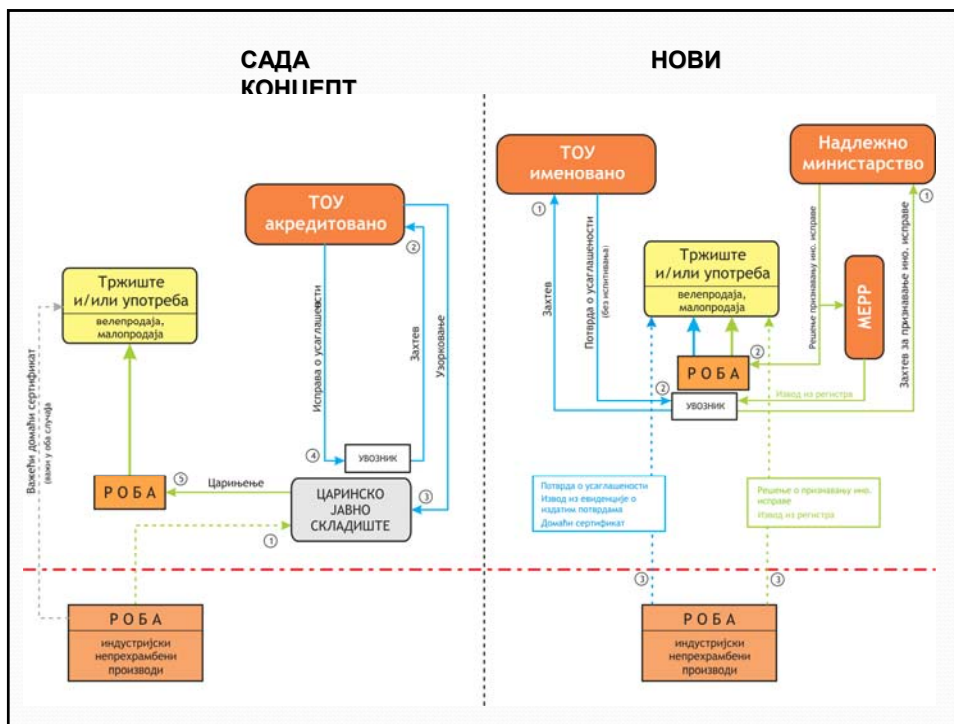
или

  - решење о одбијању захтева за признавање иностране исправе, односно знака усаглашености.
- ❖ Решење важи:
  - до истека важења иностране исправе, ако је рок утврђен у иностраној исправи;
  - најдуже три године од дана доношења, ако рок важења није утврђен у иностраној исправи.
- ❖ Решење, надлежно министарство, доставља МЕРР ради уписа у Регистар иностраних исправа и знакова усаглашености који важе у РС.

УВОЗ ИНДУСТРИЈСКИХ НЕПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА	
САДА	НОВИ КОНЦЕПТ
<p>❖ Ако је производ наведен у прилогу 5а Одлуке о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа (Одлука) увозник:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ангажује домаће сертификационо тело ради издавања сертификата (узорковање и испитивање производа); ❖ за то време, робу складишти у царинском складишту . 	<p>❖ Ако је производ наведен у прилогу 5а Одлуке увозник може увести и оцаринити робу коју прати једна од исправа усаглашености:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Потврда о усаглашености; ❖ Извод из евиденција потврда о усаглашености; ❖ Решење о признавању иностране исправе о усаглашености; ❖ Извод из регистра иностраних исправа које важе у Републици Србији; ❖ Домаћи сертификат. <p>❖ МЕРП је Управи царина доставио мишљење са предлогом за оперативно поступање.</p>

УВОЗ ИНДУСТРИЈСКИХ НЕПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА	
САДА	НОВИ КОНЦЕПТ
<p>❖ Увозни производ који прати инострана исправа о усаглашености подлеже, пре царинења, додатном испитивању што проузрокује:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ додатне трошкове: <ul style="list-style-type: none"> ❖ поновно испитивања ❖ царинског складиштења ❖ компликованију процедуру увоза; ❖ постојање техничке баријере трговини (неопходно је уклонити – приступање Републике Србије ЕУ и СТО). 	<p>❖ За увозни производ који је наведен у прилогу 5а Одлуке може се пре намераваног увоза, без двоструког испитивања, прибавити документ (потврда, решење, извод) на основу ког се роба царини без задржавања на граници, чиме се постиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ значајно смањење трошкова; ❖ једноставније процедуре увоза; ❖ уклањање техничких баријера трговини.

Хвала на пажњи!

Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

kosa.raskovic@merr.gov.rs
nikola.mirkovic@merr.gov.rs